

ת"ד 88/07/12 - מדינת ישראל נגד מאור בן יעקב

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 88-07-12 מדינת ישראל נ' בן יעקב
ה

בפני	כב' השופט אברהם טננבוים
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	מאור בן יעקב

החלטה

הנאשם מואשם בעבירה גרימת נזק לרכוש או אדם, עבירה על תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); פזיזות, עבירה על סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז (להלן: "חוק העונשין"); סטיה מנתיב, עבירה על תקנה 40(א); חבלה של ממש, עבירה על תקנה 26(4) ובעבירה של מהירות שאינה סבירה לתנאי הדרך, עבירה על תקנה 51 לתקנות התעבורה.

הטענה העובדתית היא כי ביום 07.03.2012 בסמוך לשעה 02:55, נהג הנאשם ברכב מסוג "יונדאי" מ"ר 49-311-76, ונסע בשטח תחנת הדלק, מישור אדומים.

על פי המתואר בכתב האישום ביציאה מתחנת הדלק, נהג הנאשם בפזיזות בכך שביצע פניית פרסה ושב אל התחנה כשהוא מאיץ את מהירות נסיעתו תוך משיכת בלם היד, ואז ביצע תנועת "צלחת". כתוצאה מכך, סטה חדות שמאלה, איבדה שליטה על הרכב בעת שעשה תנועת סיבוב מהירה כנגד כיוון השעון, פגע עם דופן ימין אחורית בהולכי רגל שעמדו על הכביש ברחבת תחנת הדלק.

כתוצאה מכך גרם הנאשם חבלות חמורות לשלושה בני אדם, והכל כמפורט וכמתואר בכתב האישום.

המאשימה טוענת שאופן נהיגת הנאשם מקיימת בין היתר גם את עבירת הפזיזות הקבועה בסעיף 338 בחוק העונשין.

במהלך הדיון שהתקיים לפניי הודה הנאשם בעובדות כתב האישום להוציא האישום של נהיגה בפזיזות. בשל הסתייגות זו, הוריתי לצדדים להגיש בכתב את התייחסותם. ציינתי כי אחרי שתינתן החלטה בנקודה זו, ינתן גזר הדין.

הסניגור בהתייחסותו ביקש שלא לייחס לנאשם עבירה של נהגיה בפזיזות שכן לסברתו היסודות העובדתיים של עבירת הפזיזות זהים לסעיפי האישום שיוחסו לנאשם בפקודת התעבורה ותקנותיה.

לסברתו, לא ניתן להאשים את הנאשם בסעיף 338 לחוק העונשין ובמקביל גם בעבירות של סטייה מנתיב, חוסר שליטה ברכב ובמהירות שאינה מתאימה לתנאי הדרך, מאחר שהיסוד העובדתי זהה. לאמור, צורת הנהיגה ואופן נהיגת הרכב על ידי הנאשם.

לגרסת ההגנה, התביעה אינה יכולה לאחוז את החבל משני קצותיו. קרי, מחד לייחס עבירה לפי חוק העונשין ומאידך לפי פקודת התעבורה ותקנותיה. אשר על כן, מבקשת ההגנה למחוק את עבירת הפזיזות ולהקל עם הנאשם.

האם יש חפיפה בין סעיף 338 לחוק העונשין לבין הסעיפים בפקודת התעבורה ותקנותיה?

(והתשובה היא שאין חפיפה ומדובר בעבירות שונות)

סעיף 338 לחוק העונשין שעניינו "**מעשי פזיזות ורשלנות**" קובע כדלקמן:

"(א) העושה אחת מאלה בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה, דינו - מאסר שלוש שנים:

- (1) נוהג רכב או רוכב בדרך ציבורית;
- (2) מפעיל כלי שיט או כלי טיס או משתתף בהפעלתם;
- (3) עושה מעשה באש או בחומר לקיח, נפיץ או רדיואקטיבי או אינו נוקט אמצעי זהירות מפני סכנה מסתברת הכרוכה באש או בחומר כאמור שבהחזקתו;
- (4) עושה מעשה לגבי מכונות שבפיקוחו, שלו בלבד או עם אחרים, או אינו נוקט אמצעי זהירות נאותים מפני סכנה מסתברת הכרוכה בהן;
- (5) עושה מעשה לגבי חומר נפץ או כלי יריה שבהחזקתו, או אינו נוקט אמצעי זהירות נאותים מפני סכנה מסתברת הכרוכה בהם;
- (6) אינו נוקט אמצעי זהירות מפני סכנה מסתברת הכרוכה בחיה שבהחזקתו;
- (7) נותן טיפול רפואי או כירורגי לאדם שהתחייב לטיפול בו;
- (8) מוכר, מספק, נותן או מפעיל תרופה או חומר מרעיל או מסוכן;
- (9) משתמש בחומר מרעיל או מסוכן או מחזיק בו או מפקירו, או מפקיר מיכל שהוחזק בו חומר כאמור ויש בו כדי להרעיל או לסכן".

ככלל, על מנת להרשיע בסעיף 338 לחוק העונשין יש צורך ברשלנות גבוהה של סטייה חמורה וממשית מסטנדרט

התנהגות מקובל (ראו בעניין זה בע"פ 385/89 **אבנת נ' מדינת ישראל**, (מיום 22.10.91); ראו עוד ע"פ (חי') 662/06 **גבאי אהרון נ' מדינת ישראל - פרקליטות מחוז חיפה - פלילי** (מיום 12.07.12)).

על פי פסק הדין של בית המשפט העליון ב**פרשת יקירביץ'** כדי להבין את יסודות העבירה של סעיף 338 לחוק העונשין ניתן להסתייע ביסודות העבירה המאפיינות את עוולת הנזיקית. לאמור, קיומה של חובת זהירות מושגית, חובת זהירות קונקרטיית והפרת החובה על ידי סטייה מסטנדרט התנהגות סביר.

היסוד העובדתי של סעיף 338 מורכב משלושה רכיבים:

ראשית, מעשה העבירה צריך להיות אחד מתוך תשע החלופות המופיעות בסעיפי המשנה. זהו הצמצום של חובת הזהירות המושגית, המהווה את אחד היסודות הקבועים בעוולת הרשלנות. יצוין כי עוולת הרשלנות של סעיף 338 אינה טומנת בצידה תוצאה.

מלבד זאת, נדרש שתתקיים גם חובת הזהירות הקונקרטיית, כלומר, עלינו לבחון האם בנסיבות המקרה, הסיכון שנגרם היה צפוי או צריך היה להיות צפוי?

שנית, מעשה העבירה ייעשה "בדרך נמהרת או רשלנית". כלומר, עלינו לבחון האם הייתה חריגה מסטנדרט ההתנהגות הנחשב כסביר, ומי שמופקד על קביעתו של אותו סטנדרט הינו בית המשפט. על פי האמור יש לבית המשפט הזכות ואף החובה לקבוע דפוסי התנהגות סבירים בהתאם לנסיבות.

שלישית, על מעשה העבירה להכיל בתוכו תוצאה פוטנציאלית "שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה". בהתאם לאמור די בהיווצרותו של אותו סיכון שאותם מבקשים למנוע ואין צורך בהתממשותו בפועל של אותו סיכון (ע"פ 7193/04 **ולדימיר יקירביץ' נ' מדינת ישראל** (מיום 30.04.07)).

בהתאם לאמור בפתיח של סעיף 338 "ההתנהגות האסורה" צריכה להיות "התנהגות הסוטה מרמת הזהירות הסבירה" (להרחבה עוד ראו י' קדמי **על הדין בפלילים חוק העונשין**, חלק שלישי, הדין בראי הפסיקה, מהדורה מעודכנת, תשס"ו-2006, עמ' 1308-1324).

עינינו הרואות כי עסקינן בעבירה שונה ונפרדת מהעבירות התעבורתיות המיוחסות לנאשם. למעשה מדובר בסעיף שונה המדגיש את חומרת העבירה שאותה ביצע הנאשם ביתר שאת ואת תוצאותיה.

זאת ועוד, כאמור, השימוש בסעיף 338 נועד למקרים חמורים בהם הסטייה בנסיבות העניין הייתה חמורה במיוחד.

בענייניו, אחרי ששמעתי את הצדדים, וקראתי את התייחסותם, הגעתי לכלל מסקנה, כי אופן נהיגתו המסוכנת והפרועה של הנאשם במתחם תחנת הדלק, מקום שמטבע הדברים מצויים מתדלקים וקונים יש בה להוכיח רשלנות בדרגה גבוהה ביותר. הסכנה בנהיגתו הפרועה של הנאשם הייתה ברורה ומיידית, ואין כל ספק כי עסקינן באותה התנהגות שאליה התכוון המחוקק בסעיף 338 לחוק העונשין.

אציין כי במקרה שלפנינו בדרך נס התאונה הסתיימה כפי שהסתיימה ולא גרמה באבדות בנפש.

אשר על כן, ולאחר ששקלתי את נסיבות האירוע והתרשמתי ממה שאירע, אני דוחה את בקשת ההגנה ומרשיע את הנאשם בנוסף לסעיפי האישום התעבורתיים, גם בעבירת הפזיזות עבירה על סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין.

המועד הקבוע לשימוע גזר הדין 03.07.2014 בשעה 09:45 נותר בעינו.

המזכירות תשלח ההעתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, יום חמישי 06 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.